

2.BÖLÜM

ZIZEK'IN PENCERESINDEN DAVID LYNCH FILMLERİNDE KADIN VE ERKEK BEDENLERİNİN METALAŞTIRILMASI

Eylem ÖZÇİMEN¹

► GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı psikanaliz ve sinema, kültürel ve kurumsal çalışmalar, ekoloji, cinsiyet ve diğer entellektüel konularda, çağın en dahi yazar ve filozoflarından biri olarak kabul edilen Slavoj Zizek'in psikanaliz ile ilgili temel düşüncelerinden yola çıkarak David Lynch'in The Elephant Man (Fil Adam) ve Lost Highway (Kayıp Otoban) filmlerindeki "femme fatale" karakterlerini incelemek ve yorumlamaktır.

Modern sinema tarihi açısından düşünüldüğünde kara filmler, psikanalizin en temel konularını özellikle 1940'lı yıllardan itibaren konu edinmekte ve psikanalizin ele aldığı konuları bu türdeki filmlerde alt metin kodları olarak uygulamaktadır. Bu uygulamalar Noir filmlerin gerilim, şiddet, romantizmle ilgili atmosferlerini sarmalamaktadır. Film atmosferleri bu sayede daha gizemli ve karanlık unsurlarla oluşturulmakta ve daha etkileyici olmaktadır.

Noir filmlerde; sıkça kullanılan suç, insanlar arasındaki tuhaf ilişkiler, olaylar arasındaki gizemli bağlar, şiddet ve müstehcenlik sınırına varabilen sapkın duygular, katillerin ruhsal yapısı, ailelerin sıradanının dışındaki yönelimleri, bireyin kaybolmuşluk duygusu, var olmaya dayanamayıp, femme fatale karakterinin ölümcül güzelliğine eşlik eden tehlikeli dünyası ve bütün bunları

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Doğuş Üniversitesi, eylemozcimen@hotmail.com

rinde derin okumalara açık gerçekleşmektedir. Türk sineması ve seyircisi açısından bu sorgulamalar için erken bir vakit sayılabilir fakat bazı denemeler bu kışkırtıcı filmlerin düzlemine bir hazırlık niteliğindedir. Türk seyircisinin, insanın varlığı ile ilgili bu tehlikeli sorular soran filmlere eğilimleri araştırılmalı, kültürel kodların ışığında bu etkileyici film dili Türk filmlerine uygulanmalıdır. Sadece insanın kendi benliğine sorduğu sorular tehlikelidir ve bu tehlike olmazsa gerçek bir değişimden söz edilemez.

► KAYNAKÇA

- Büker, S. & Topçu, Y. G. (2019). Sinema-tarih kuram eleştiri. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Clero, J. P. (2011). Lacan sözlüğü. İstanbul: Say Yayınları.
- Freud, S. (1977). Cinsiyet ve psikanaliz. İstanbul: Yeryüzü Yayınları.
- Gabbard, G.O. & Gabbard, K. (2010). Psikiyatri ve sinema. İstanbul: Okuyan Us Yayınları.
- Savaş, H. (2013). Sinema ve varoluşçuluk. İstanbul: Sözcükler.
- Özarslan, Z. (2013). Sinema kuramları. İstanbul: Su Yayınevi.
- Zizek, S. (2014). David Lynch ya da gülünç yücenin sanatı. İstanbul: Encore.
- Zizek, S. (2015). İdeolojinin yüce nesnesi. İstanbul: Metis Yayıncılık.
- Zizek, S. (2016). Yamuk bakmak. İstanbul: Metis Yayıncılık.
- Zizek, S. The pervert's guide to cinema. <https://www.thepervertsguide.com> (Erişim Tarihi: 22.06.2019).